

Curs 2007/08 Codi :22019 Assignatura : Aspectes evolutius i educatius en les alteracions de l'audició

Titulació, impartició i nombre de crèdits:

Especialitat Educació Especial , assignatura troncal de 6 crèdits.

Departament: Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació

Professors: Carrasumada Serrano

1. Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

- Sensibilitzar entorn de les necessitats educatives que es poden derivar del dèficit auditiu.
- Donar a conèixer les particularitats evolutives i escolars de l'infant amb pèrdua auditiva.
- Conèixer les afeccions lingüístiques i cognitives que de la sordera es desprenen.
- Aprendre a fer una valoració de les necessitats de la persona amb dèficit auditiu i elaborar criteris metodològics per a donar una resposta educativa adequada.
- Reflexionar sobre les actituds dels oïents respecte les persones sordes.
- Conèixer els recursos socials i materials que aporten una major qualitat de vida als sords.

2. Blocs temàtics i organització dels continguts

I. ELEMENTS INTRODUCTORIS

Tema 1. Concepte de deficiència auditiva

- 1.1 Bases anatòmiques i funcionals del sistema auditiu
- 1.2 Classificació de les sordeses segons diversos criteris
- 1.3 La mesura de l'audició: l'audiometria

Tema 2. Recursos tècnics per a facilitar l'audició

- 2.1 La pròtesi auditiva
- 2.2 Les emissores-receptores FM
- 2.3 Els implants coclears

II. ASPECTES PSICOEVOLUTIUS

Tema 3. Els primers anys de vida

- 3.1 Detecció i diagnòstic
- 3.2 Desenvolupament afectiu: l'acceptació del dèficit per part de la família
- 3.3 Inicis de la comunicació: modalitats comunicatives

Tema 4. L'etapa de l'escolarització a primària i secundària

- 4.1 El desenvolupament lingüístic
- 4.2 El desenvolupament cognitiu
- 4.3 L'evolució social i afectiva

III. LES RESPOSTES EDUCATIVES

Tema 5. L'escolarització del nen sord

- 5.1 Perspectiva històrica
- 5.2 Modalitats d'escolarització
- 5.3 Valoració de les necessitats educatives
- 5.4 Els Serveis Educatius a Catalunya: els CREDAs

Metodologia

S'utilitzarà una metodologia que possibiliti un procés de treball autònom, reflexiu i de treball d'equip (debatre, contrastar opinions, discussions conjuntes, etc.) que ajudi a l'enriquiment i el creixement personal.

S'inclou:

- Eines que ajudin a l'alumne a conèixer i a entendre els principals conceptes (presa d'apunts, lectura d'articles, de llibres, ...).

- Eines que afavoreixin procediments de treball significatiu (recerca bibliogràfica, lectures específiques, fer síntesis, mapes conceptuals i anàlisi de vídeos).
- Eines que afavoreixin actituds i valors importants per a l'educació dels alumnes (discussió conjunta d'idees, anàlisi de casos pràctics, visites a centres, ...).

3. Avaluació

L'avaluació es durà a terme a partir de:

Domini teòrico-pràctic dels continguts desenvolupats al llarg del quadrimestre. Hi haurà un examen final que equival al 75% de la nota final.

Treball de grup que equival al 25% de la nota final.

4. Fonts d'informació bàsica

Bibliografia recomanada

Bàsica

- Silvestre, N.; Cambra, C.; Laborda, C.; Mies, A.; Ramspott, A.; Rosich, N.; Serrano, C. y Valero, J. (1998): Sordera. Comunicación y aprendizaje. Barcelona: Masson.
- Calvo, J.C. (1999): La sordera: un enfoque socio-familiar. Salamanca: Amarú.
- Silvestre, N.; Cambra, C.; Laborda, C.; Mies, A.; Ramspott, A.; Rosich, N.; Serrano, C. y Valero, J. (2002): L'alumnat sord a les etapes infantil i primària. Criteris i exemples d'intervenció educativa. Bellaterra: UAB Servei de Publicacions.

Referencia

- Barlet, X. y Gras, R. (1995): Atención temprana del bebé sordo. Análisis de una experiencia. Barcelona: Masson.
- Bhatnagar, S. i Orlando, J. A. (1997): Neurociencia para el estudio de las alteraciones de la comunicación. Barcelona: Masson.
- Domingo, J.; Peñafiel, F. (1998): Desarrollo curricular y organizativo en la escolarización del niño sordo. Granada: Aljibe.
- Marchesi, A. (1987): El desarrollo cognitivo y lingüístico de los niños sordos. Madrid: Alianza Psicología.
- Marchesi, A.; Coll, C. y Palacios, J. (1990): Desarrollo psicológico y educación, II: Necesidades especiales y aprendizaje escolar. Madrid: Alianza Psicología.
- Miró, J. (1995): La figura del audioprotesista en un servicio educativo. Fiapas, 45, julio-agosto.
- Pellisé, C. i Miró, J. (1996): La atención logopédica en el marco escolar. Fiapas, 50, mayo-junio.
- Serrano, C. (1995): The deaf child and solving problems of arithmetic: the importance of comprehensive reading. American Annals of the deaf, july, 140(3), 287-290.
- Serrano, C. (1995): Estudio de la resolución de problemas aritméticos de combinación en alumnos sordos. Rev. Logop. Fon., Audiol., XV(1), 30-35.

- Serrano, C. i Valero, J. (1996): Las adaptaciones lingüísticas y didácticas en el aula integradora. Fiapas 52-56, nov.-des..
- Torres, S. i altres (1995): Deficiencia auditiva. Aspectos psicoevolutivos y educativos. Granada: Aljibe.